

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
ҚАРОР
Правительство Республики Таджикистан
ПОСТАНОВЛЕНИЕ

аз 30 апрели соли 2021

№ 170

ш. Душанбе

Дар бораи Барномаи мақсадноки давлатии рушди илмҳои
риёзӣ, дақиқ ва табиӣ барои солҳои 2021-2025

Мутобиқи моддаи 11 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи дурнамоҳои давлатӣ, концепсияҳо, стратегияҳо ва барномаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон» Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

1. Барномаи мақсадноки давлатии рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ барои солҳои 2021-2025 ва Нақшаи чорабиниҳо оид ба амалигардонии Барномаи давлатии мақсадноки рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ барои солҳои 2021-2025 тасдиқ карда шаванд (замимаҳои 1 ва 2).

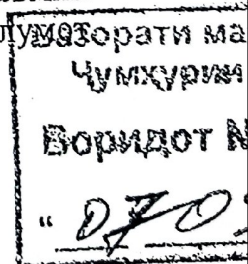
2. Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ иҷроӣ барнома ва нақшаи чорабиниҳои онро дар доираи маблағҳои ҳамасола дар бучети давлатӣ пешбинишаванда, инчунин маблағҳои дигаре, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, амалӣ намоянд.

3. Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон якҷо бо Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва вазорату идораҳои дахлдор амалисозии самараноки барнома ва нақшаи чорабиниҳои онро таъмин карда, ҳар сол то 1 март ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумот пешниҳод намояд.

Раиси
Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

Барномаи
мақсадноки давлатии рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ
ва табиӣ барои солҳои 2021-2025

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Барномаи мақсадноки давлатии рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ барои солҳои 2021-2025 (минбаъд – Барнома) бо мақсади суръат бахшидан ба низоми самарабахши дастгирӣ ва рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, тақвият додани таъсири илм ба рушди иҷтимоӣ ва иқтисодии кишвар, наздик кардани илм ба эҳтиёҷоти мавҷуда, баланд бардоштани самаранокии таҳқиқоти илмӣ ва татбиқи технологияҳои инноватсионӣ, ҳамгироии неруҳои илмӣ ва технологӣ ба самтҳои афзалиятдоштаи рушди иҷтимоӣ ва иқтисодии кишвар таҳия гардидааст.

2. Рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар соҳаҳои илму маориф дар ҷумҳурӣ пайваستا аз ҷониби Президенти мамлакат ва Ҳукумати кишвар дастгирӣ ёфта, дар ин самт консепсияву барномаҳо ва қонунҳои соҳавӣ қабул шуда, қомебиҳои муайян ба даст омадааст. Олимони соҳаи илмҳои мазкур дар солҳои охир як зумра навъҳои ихтирооту навоариҳои манфиатбахшро офарида, технологияи самаранокии ҳифзи онҳоро тарҳрезӣ намуда, дар ҷамъият татбиқ карда истодаанд. Ҳамзамон, дастовардҳои илмӣ ва фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар соҳаҳои илму маориф ва хусусан татбиқи онҳо барои рушди самаранокии он ҳанӯз ҳам басанда нест.

3. Барои ба даст овардани натиҷаҳои назаррас дар самти рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар соҳаҳои илму маориф, инчунин ҷиҳати татбиқи технологияҳои инноватсионӣ, афзоиши истеҳсолот, ҳалли мушкилоти ҷойдошта дар фаъолияти соҳаҳои илму маориф дастгирии давлатӣ лозим мебошад.

4. Низоми самарабахши тайёр кардани кадрҳои илмӣ баландтаҳассус аз таъминоти молиявӣ он вобастагӣ дорад. Имрӯз ҳиссаи хароҷот ба илм аз рӯи ҳисоб ба маҷмуи маҳсулоти дохилӣ дар сатҳи паст қарор дорад ва дар омода кардани неруи илмӣ таъсир мегузорад. Амалисозии Барнома ба ташаккули неруи илмӣ, ки қобилияти самаранок ҳал намудани масъалаҳои рушди илмӣ ва техникаӣ ва иҷтимоӣ ва иқтисодии мамлакатро дошта бошад, мусоидат мекунад.

5. Дастгирӣ ва рушди таҳқиқот дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ, таҳкими заминаи моддию техникаӣ барои гузаронидани

таҳқиқоти озмоишӣ, фароҳам овардани шароити мусоид, барои тарбияи кадрҳои илмӣ, афзоиши донишу дурнамоии инсонӣ ва вусъат бахшидан ба ҳамкорихои байналмилалӣ илмӣ зарур мебошад.

2. ТАҲЛИЛИ ВАЗЪИ КУНУНӢ

6. Баъди амалӣ гаштани Барномаи рушди илмҳои дақиқ ва табиатшиносӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2005-2008 ва Барномаи рушди илмҳои табиатшиносӣ, риёзӣю техникӣ барои солҳои 2010-2020 таҳқиқоти илмӣ дар соҳаи илмҳои дақиқ ва табиатшиносӣ дар институту марказҳо ва озмоишгоҳҳои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ рушду такомул пайдо кард. Таҷрибаи манфиатовари ҳамоҳангсозии таҳқиқот дар ин соҳа андӯхта шуда, самтҳои афзалиятдоштаи рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ муайян гардида, неруи илмӣ ба ин самтҳо мутамарказонида шудааст.

7. Дар доираи Барномаи рушди илмҳои табиатшиносӣ, риёзӣю техникӣ барои солҳои 2010-2020 дар пажӯҳишгоҳҳои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва сохторҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ таҳқиқоти илмӣ дар соҳаи илмҳои дақиқ ва табиӣ гузаронида шуда, таҷрибаи судманди ҳамоҳангсозии таҳқиқоти илмӣ дар соҳаҳои мухталиф, самтҳои афзалиятноки рушди илмҳои дақиқ ва табиӣ муайян ва неруи илмӣ онҳо мутамарказонида шуда бошанд ҳам, вале мушкilotу камбудӣ ва норасоӣҳо дар пешравӣ ва сифати амалисозии бандҳои алоҳида ба назар мерасанд, ки онҳо бо татбиқи Барнома бояд ҳалли худро ёбанд.

8. Хусусияти дигари муҳимми амалисозии чорабиниҳои Барнома ҳамгиро гардидани он бо Стратегияи рушди инноватсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2020 буд, ки имкониятҳои рушди устувор ва ҳамачонибаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ ва таъсири рӯзафзуни зиёди онҳоро ба пешрафти илму техникаи Ҷумҳурии Тоҷикистон васеъ менамояд.

9. Пешрафти минбаъда ва пурзӯр намудани таъсири неруи илмӣ ба рушди иқтимоии кишвар зарурати тағйир додани вазъи кунуниро дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ ва қабули барномаи рушди илмҳои мазкурро дар оянда талаб менамояд.

10. Дар назди Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон 9 институту илмӣ-таҳқиқотӣ дар самти илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ фаъолият менамоянд.

11. Дар соли 2020 дар назди муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва илмӣ ҷумҳурӣ 19 шӯрои диссертатсионии Комиссияи олии аттестатсионии Федератсияи Россия ва 59 шӯрои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон амал намуда, рисолаҳои 452 нафар тасдиқ гардидааст. Аз ҷумла, соли 2020 дар Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 353 нафар рисолаи илмӣ худро дифоъ кардаанд, ки аз ин

27 рисолаи докторӣ, 311 рисолаи номзадӣ ва 15 нафар докторантон аз рӯи ихтисис (PhD) мебошад. Аз шумораи умумӣ дар соҳаи илмҳои дақиқ, табиӣ ва тиббӣ 112 нафар ва дар соҳаҳои дигар 241 рисолаи худро дифоъ намуданд.

12. Тибқи ҳисоботи оморӣ дар соли таҳсили 2020-2021 шумораи умумии магистрантон дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва илмӣ чумхурӣ 8756 нафар ва докторантон аз рӯи ихтисис (PhD) 1532 нафарро ташкил медиҳанд, ки 40% онҳо дар бахши илмҳои дақиқ, техникаю технологӣ ва инноватсионӣ ба таҳсил фаро гирифта шудаанд. Айни замон дар чумхурӣ 4421 нафар кадрҳои илмӣ фаъолият менамоянд, ки аз онҳо 839 нафар доктори илм ва 3582 нафар номзоди илм мебошанд.

13. Қиҳати ҳавасмандгардонӣ дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2020, №621 Низомномаи Ҷоиҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои олимону омӯзгорони фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ» тасдиқ гардидааст. Теъдоди умумии Ҷоиҳои давлатӣ 15 адад буда, маблағи ҳар яки он 20000 сомони ро ташкил медиҳад, ки аз он 6 ҷоиза ба олимони муассисаҳои таълимию илмӣ ва 9 ҷоизаи дигар ба омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва ибтидоии касбӣ дода мешавад. Ҳамзамон, қиҳати ҳавасмандгардонии олимони ҷавон, ки дар вақти муқарраршуда рисолаҳои илмӣ худро дифоъ мекунанд, аз ҷониби муассисаҳои таълимӣ маблағҳои ҳавасмандгардонӣ ба миқдори аз 3 то 10 ҳазор сомонӣ ҷудо карда мешавад.

14. Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2020, №620 «Дар бораи Низомномаи стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои аспирантҳои таҳсили рӯзона» шумораи гирандагони стипендияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15 то ба 50 нафар зиёд гардида, 70 фоизи шумораи умумии он ба фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ равона карда шудааст.

3. ВАЗИФАҲО ВА АФЗАЛИЯТҲОИ БАРИНОМА

15. Дар Барнома барои рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ амалӣ намудани вазифаҳои зерин пешбинӣ мешавад:

- дастгирӣ ва рушди таҳқиқот дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ;

- табдил додани илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба соҳаи пешрафтаи дониш ва фаъолият;

- омӯзиш ва тарбияи донишҷӯёни боистеъдод;

- ташаккули тавачҷуҳ ба азхудкунии илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ.

16. Афзалияти таҳсилот дар самти омӯзиши илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ бояд ба ташаккули истеъдод дар самтҳои зерин равона карда шавад:

- тафаккури мантиқӣ вобаста ба доираи васеи маводи риёзӣ (аз геометрия то барномасозӣ);
- моделсозии риёзӣ (сохтани модел ва баҳодихии натиҷаҳо) ва амалигардонии риёзиёт, аз ҷумла тавассути технологияҳои иттилоотӣ;
- ҷустуҷӯи ҳалли масъалаҳои нав, ташаккули тасаввуроти дохилӣ, моделҳо барои объектҳои риёзӣ математикӣ ва баргараф кардани монетаҳои рушди зеҳнӣ;
- афзалият ба омӯзиши унсурҳои риёзиёти амалӣ, информатика, «риёзиёти компютерӣ» (аз ҷумла вобаста ба тавсиф ва таҳқиқи раванди тафаккур, муошират ва фаъолияти инсон);
- равона кардани фаъолияти омӯзишӣ ба муҳити иттилоотӣ (рақами электронӣ, ки ба иштирокчиёни раванди таҳсилот, дастрасии маҳзанҳои иттилоотӣ, инъикос ва натиҷаи раванди таҳсил, таҳлил ва назорати берунаро таъмин менамояд);
- равон намудани афзалияти таҳсилот зимни омӯзиши илмҳои табиӣ ба ташаккули истеъдод;
- муҷаҳҳазгардонии лабораторияҳои илмӣ бо таҷҳизоти муосири илмӣ ва технологӣ, захираҳои иттилоотӣ ва ҳисоббарорӣ барои истифодаи дастаҷамъона бо мақсади таъмини сифати баланди корҳои таҷрибавӣ;
- муҷаҳҳаз гардонидани лабораторияҳои физика, химия, биология бо таҷҳизоти замонавӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва илмии ҷумҳурӣ;
- такмили низоми омодакунии кадрҳои илмӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва илмии ҷумҳурӣ;
- таъмини таҳқиқоти сатҳи ҷаҳонӣ дар самти илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ, технологияҳои пешрафта тавассути дастгирии лоиҳаҳои илмӣ;
- фароҳам овардани шароит барои афзоиши неруи зеҳнии инсонӣ ва вусъат бахшидан ба ҳамкориҳои байналмилалӣ илмӣ;
- муайян намудани самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ дар кафедраву шӯъбаҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва илмии ҷумҳурӣ, мутамарказонии неруҳои илмӣ ва воситаҳои моддӣ-техникӣ дар ин муассисаҳо;
- ворид намудани тағйироту ислоҳот дар сохтори муассисаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва муносибгардонии онҳо бо талаботи муосир;
- рушди инфрасохтори иттилоотӣ дар заминаи истифодаи технологияи пешрафтаи иттилоотию коммуникатсионӣ;
- такмили заминаи моддӣ-техникӣ барои наشري асарҳои илмӣ, маҷалла, адабиёти дарсӣ, иттилоотию маълумотӣ оид ба фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ;
- васеъ намудани ҳамкориҳои илмии байналмилалӣ-технологӣ ва баланд бардоштани самаранокии он;

- истифодаи самараноки захираҳои молиявӣ, ки аз буҷети давлатӣ барои гузаронидани таҳқиқоти илмӣ дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ ҷудо мешаванд;
- ҷалби манбаъҳои ғайрибуҷетии маблағгузорӣ аз ҳисоби лоиҳаҳои ташкилотҳои байналмилалӣ ва шарикони рушд барои рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ;
- таъмини илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ бо асбобу воситаҳои ҷенкунандаи муосир;
- фароҳам овардани шароити мусоид барои гузаронидани таҳқиқот дар бахшҳои навтарини илм;
- рушди заминаи моддию техникий илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ;
- тайёр намудани мутахассисони касбӣ тавассути донишкадаҳои тақмили ихтисос дар хориҷи кишвар;
- иштироки фаъолони омӯзгорон, муҳаққиқон ва кормандон дар таҳия ва қабули грантҳои байналмилалӣ;
- ташкили замина барои таҳия ва татбиқи технологияҳои пешрафта дар истеҳсолот.

4. МУШКИЛОТ ДАР СОҲАИ ИЛМҲОИ РИЁЗӢ, ДАҚИҚ ВА ТАБИӢ

17. Новобаста аз дастовардҳои илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар солҳои охир, то ҳол мушкилоти муайян дар соҳа ҷой дорад.

18. Дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ мушкилиҳои зерин мавҷуд мебошанд:

- нарасидани техника ва технологияи замонавӣ дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ;
- дар сатҳи зарурӣ нарасидани воситаҳои молиявӣ ҷиҳати рушди соҳа;
- ба талаботи муосир ҷавобгӯ набудани фаъолияти озмоишгоҳҳо;
- ба талаботи стандартҳои муосири ҷаҳонӣ мутобиқат накардани дастовардҳои соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ;
- норасоии кадрҳои баландихтисос дар илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ;
- дар сатҳи зарурӣ зақманд набудани аҳоли ба илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ;
- дар сатҳи муассисаҳои таълимӣ ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ набудани ҳавасмандгардонии моддию маънавии барои мутахассисони соҳа;
- набудани алоқаи зич байни назария ва истеҳсолот дар самти илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ;
- дар сатҳи зарурӣ набудани ҳамкорӣ бо в оситаҳои ахбори омма оид ба намоиши дастовардҳои олимони соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ.

5. САМТҲОИ АМАЛИСОЗИИ БАРНОМА

19. Ҳамгирии нуруи илмӣ дар амалигардони Барнома мактабҳои илмии мавҷудаи эътирофи ҷаҳонӣ пайдокарда аз рӯи самтҳои афзалиятдори таҳқиқот дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табииро дастгирӣ намуда, ташкили шароити мусоидро барои ташаккули мактабҳои илмӣ аз рӯи самтҳои навтарини таҳқиқот дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ, рушди заминаи моддию техникаӣ барои гузаронидани таҳқиқоти озмоишӣ, мустақкамкунии заминаи моддию техникаӣ пажӯҳишгоҳ ва озмоишгоҳҳо бо таҷҳизоти навтарини илмӣ, асбоб, технологияи навин, реактивҳо ва маводи дигари зарурӣ, ҳамгирии пажӯҳишгоҳҳои академӣ ва кафедраҳо, озмоишгоҳҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ташкили инфрасохтор дар заминаи истифодаи технологияи навтарини иттилоотӣ, коммуникатсия ва рушди ҳамкориҳои байналмилалӣ фароҳам меоварад.

20. Дар заминаи ҳамгирии нуруҳои илмӣ ва воситаҳои моддию техникаӣ аз рӯи самтҳои афзалиятдори таҳқиқот, ташкилотҳои илмию таҳқиқотӣ ва муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, таҳқиқоти муштарак ва тарбияи кадрҳои илмӣ анҷом ёфта, муассисаҳои илмию таҳқиқотӣ бо асбобу таҷҳизоти зарурӣ таъмин ва инфрасохтори муосири иттилоотӣ ташаккул мегардад, самаранокии ҳамкориҳои байналмилалӣ боло рафта, такмил ва вусъат додани низоми дастгирӣ ва рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба роҳ монда мешавад.

21. Самтҳои асосии Барнома аз инҳо иборатанд:

- такмили заминаи моддию техникаӣ таҳқиқоти илмӣ ва раванди таълим дар самти илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва илмии ҷумҳурӣ;

- ҷалби бештари ҷавонон ба омӯзиши илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ ва фаъолияти инноватсионӣ;

- дастгирии давлатии тайёр кардани кадрҳои илмӣ, ки он ба такмили заминаи меъёрии ҳуқуқии илм, механизмҳои маблағгузорӣ, ташкил кардани таҳқиқот нигаронида шудаанд;

- ҳавасмандгардони фаъолияти илмию таҳқиқотӣ дар самти илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ;

- таҷдиди назар намудани нақшаву барномаҳои таълимии илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар ҳамаи зинаҳои таҳсилот;

- баррасии масъалаҳои фанҳои бунёдӣ ва амалии илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ, ҷаҳонбинии илмӣ оид ба амнияти ядрӣ, химиявӣ ва биологӣ, истифодаи кайҳон ва энергияи атом бо мақсадҳои осоишта, инноватсия, нанотехнология, технологияҳои коркарди маводи нави функционалӣ ва иқтисоди рақамӣ, мошинсозӣ, моделсозии математикӣ, забони компютерӣ, ақли сунъӣ, роботсозӣ ва дастгоҳҳои парвозкунандаи бесарнишин;

- дар сатҳи муосир ба роҳ мондани иттилоотонии равандҳои таълим ва идоракунӣ, татбиқи низоми гардиши электронии хуччатҳо, онлайн-чаласаҳо ва таҳсилоти фосилавӣ;

- иктишоф ва истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ, аз ҷумла захираҳои обӣ, масъалаҳои энергетика, сарфаи энергия ва захираҳои манбаъҳои таҷдидшавандаи энергия, коркарди канданиҳои фойданок, мавод ва технологияи нав;

- гуногунии биологӣ, биотехнология, тағйирёбии иқлим, пиряхшиносӣ, коҳиш додани хавфи офатҳои табиӣ, аз ҷумла зилзила;

- тиб, дорушиносӣ, дорусозӣ таҷҳизот ва технологияҳои тиббии ташхису табобат, коҳиши сатҳи талафот аз бемориҳои дорои моҳияти иҷтимоӣ;

- рушди инноватсионии кишоварзӣ, истифодаи самараноки захираҳои замин, амнияти озуқаворӣ, ғизои хушсифат, экология, ҳифзи муҳити зист, селекцияи зироатҳои кишоварзӣ, муҳофизати растаниҳо.

6. МОНИТОРИНГ ВА АРЗЁБИИ РАВАНДИ АМАЛИСОЗИИ БАРНОМА

22. Мониторинг ва арзёбии амалисозии Барнома аз ҷониби Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

23. Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми гузаронидани мониторинг ва арзёбии амалишавии Барнома метавонад намояндагони Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои таълимӣ, илмӣ ва коршиносонро ҷалб намояд.

7. МАНБАЪҲОИ МАБЛАҒГУЗОРИИ БАРНОМА

24. Маблағгузори Барнома аз ҳисоби маблағҳои бучетии ҳамасола барои соҳаҳои маориф ва илм пешбинишаванда, вазорату идораҳои, ки дар тобеияташон муассисаҳои таълимӣ, илмӣ, пажӯҳишгоҳ, озмоишгоҳ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурӣ доранд, инчунин аз ҳисоби ташкилоту фондҳои байналмилалӣ ва хориҷӣ, сарпарастони алоҳида ва манбаъҳои дигар амалӣ карда мешавад.

25. Барои маблағгузори Барнома инчунин манбаъҳои ғайрибучетӣ, аз ҷумла маблағҳои сармоягузорӣ, маблағҳои, ки фонд ва созмонҳои байналмилалӣ ва хориҷӣ барои иҷрои лоиҳаҳои илмӣ ва илмию техникӣ ҷудо менамоянд, истифода мешаванд.

Нақшаи
чорабиниҳо оид ба амалигардони Барномаи давлатии мақсадноки рушди
илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ барои солҳои 2021-2025

Чорабиниҳо	Мӯҳлати ичро	Аз ҳисоби маблағҳои ҳамасола пешбинишуда барои соҳаи маориф ва илм				Иҷрокунадагон
		Арзиши умумӣ (бо ҳазор сомонӣ)	Маблағгузорӣ (бо ҳазор сомонӣ)	Бучети Ҷумҳуриявӣ	Грант Маблағ- ҳои махсус	
1. Таҳлили заминаи моддию тех- никии муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоӣ, миёна, олии касбӣ ва муассисаҳои ил- мию таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ	Соли 2021	0				Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
2. Таҳлили таҷрибаи давлатҳои пешрафта дар самти омӯзиши фанҳои риёзӣ, дақиқ, табиӣ ва технологияҳои пешрафта	Соли 2021	5707	424	4588	695	Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ

3. Таъҷияти ҳамкории муассасаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоӣ, миёна, олии касбӣ ва муассасаҳои илмӣ таҳқиқотии Академияи Миллии Илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ	Солҳои 2021-2025	0			Вазорати маориф ва илм, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Академияи таҳсилоти Тоҷикистон
4. Рушди низомии таҳсилоти фосилавӣ бо роҳи васеъ намудани имконияти дастрасӣ ба интернетӣ баландсурӯбат дар муассасаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна, олии касбӣ ва муассасаҳои илмӣ таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ	Солҳои 2021-2023	5200	2125	3075	Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассасаҳои илмӣ таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
5. Таъҷияи видеодарсҳо (видеолексия, озмоишгоҳҳои виртуалӣ ва амсоли онҳо)	Солҳои 2021-2023	3970	1470	2500	Вазорати маориф ва илм
6. Ҷалб намудани ходимони соҳаи илм, маориф ва соҳторҳои дигари давлатию ҷамъиятӣ дар тайёр намудани кадрҳои баланддиртисосии илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ	Солҳои 2021-2025	0			Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассасаҳои илмӣ таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
7. Ташкили корҳои пажӯҳишӣ ва ҷалби донишҷӯён, магистрантон, докторантон аз рӯи ихтисос (PhD) ва муҳоқиқони ҷавон ба корҳои илмӣ-таҳқиқотии	Солҳои 2021-2025	1900	400	1500	Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассасаҳои илмӣ таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва

	илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ							академияҳои соҳавӣ
8.	Таҷрибонидани озмоишгоҳҳои илмию таҳқиқотии илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбӣ ва муассисаҳои илмию таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ бо асбобу анҷоми илми муосир	Солҳои 2021-2025	12900	7700	5200			Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои илмию таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
9.	Тайёр намудани номзад ва докторони илм дар самти илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар дохили ҷумҳури ва берун аз он	Солҳои 2021-2025	3785	400	2465	920		Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои илмию таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
10.	Наشري маводҳои илмӣ дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ	Солҳои 2021-2025	519,8	19,8		500		Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои илмию таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
11.	Васеъ намудани ҳамкориҳои байналмилалӣ дар соҳаи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ	Солҳои 2021-2025	425			425		Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои илмию таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ

12.	Баргзории конференсияҳо, Ҳамоишҳои илмӣ, семинарҳо оид ба илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ	Солҳои 2021-2025	1145	250	645	250	Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои илмӣю таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
13.	Ҷалби донишҷӯён барои таҳсил дар зинаҳои магистратура, докторантура аз рӯйи ихтисос (PhD) барои таҳсил дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва илмӣ хориҷи кишвар	Солҳои 2021-2025	470,5	120,5		350	Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои илмӣю таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
14.	Ҷиҳати таҳияи нақшаи қабул ба зинаҳои магистратура, аспирантура, докторантура аз рӯйи ихтисос (PhD), докторантура (анъанавӣ) ва ординатура зӣёд намудани фанҳо дар самти илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ	Солҳои 2022-2025	0				Вазоратҳои рушди иқтисод ва савдо, маориф ва илм, тандурустӣ ва хифзи иҷтимоӣ аҳоли, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишварии Тоҷикистон ва дигар вазорату идораҳо, ки муассисаҳои илмӣ доранд
15.	Иштироки магистрантон, докторантон аз рӯйи ихтисос (PhD), муҳаққиқони ҷавон ва олимдон дар конференсия, симпозиум, анҷуман ва семинарҳои байналмилалӣ	Солҳои 2021-2025	445,5	120,5		325	Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои илмӣю таҳқиқотии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
16.	Ташкили озмуноҳо, олимпиадаҳо аз фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ миёни донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ,	Солҳои 2021-2025	500	250		250	Вазорати маориф ва илм, вазорату идораҳои дахлдор, муассисаҳои илмӣю таҳқиқотии Академияи мил-

	миёна ва олии касбӣ						лии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
17.	Ташкил ва вусъат бахшидани фаъолияти шӯроҳои диссертатсионӣ оид ба илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва илмӣ чумхурӣ	Солҳои 2021-2025	0	145	250		Вазорати маориф ва илм, Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ
18.	Васеъ ба роҳ мондани корҳои пажӯҳиши донишҷӯён, магистрантон, докторантон аз рӯи ихтисос (PhD) оид ба илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ	Солҳои 2021-2025	395	145	250		Вазорати маориф ва илм, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
19.	Вусъат бахшидани фаъолияти патенту ихтироот миёни донишҷӯён, магистрантон, докторантон аз рӯи ихтисос (PhD) ва олимони равияҳои илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ	Солҳои 2021-2025	0				Вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
20.	Ташкил додани марказҳои биотехнологӣ, паркҳои технологӣ, устохонаҳои истеҳсоли дар муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии касбӣ	Солҳои 2021-2024	7100	1650	5450		Вазорати маориф ва илм, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
21.	Ташкили мактабҳои нави илмӣ бо равияи илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ	Солҳои 2021-2023	0				Вазорати маориф ва илм, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ

22.	Гузаришидани таҳқиқотҳои саҳроӣ ва экспедицияҳо барои донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ки аз рӯйи ихтисосҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ мутахассис тайёр мекунанд	Солҳои 2022-2025	235,5	15,5	220	Вазорати маориф ва илм, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
23.	Баланд бардоштани мақоми Академияи хурди илмӣ дар тақмили дониш, маҳорат ва малакаи ҷавонони болаёқат аз ҷанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ	Солҳои 2021-2025	200	100	100	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илм
24.	Таҳия намудани барномаҳо ва лоиҳаҳо оид ба коркард ва дар истеҳсолот ҷорӣ намудани дастовардҳои илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ	Солҳои 2022-2024	519,4	19,4	500	Вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
25.	Зиёд намудани миқдори китобҳои илмӣ дар китобхонаҳои электронии муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ оид ба илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ	Солҳои 2021-2025	0			Вазорати маориф ва илм, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
26.	Зиёд намудани маблағгузориҳои илмӣ-таҳқиқотии илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва илмҳои ҷумҳурӣ	Солҳои 2021-2025	0			Вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ

27.	Омода намудани кадрҳои ба- ландихтисос-технологҳо, нано- технологҳо, муҳандисон, кон- структорон, барномасозон ва мутахассисони соҳаи иттилоот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ	Солҳои 2021-2025	650	650	650	Вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳси- лоти олии касбӣ
28.	Зиёд намудани маблағгузори барои харидорни реактивҳои химиявӣ, асбобҳо, пайваста- гҳои фаъоли биологӣ ва маво- ди гуногуннавъ, лавозимоти техникӣ, ки барои анҷом дода- ни таҳқиқот заруранд	Солҳои 2021-2025	2500	2500	2500	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳси- лоти олии касбӣ
29.	Ташкил намудани заминаи ит- тилоотӣ барои гузаронидани таҳқиқот дар соҳаи илмҳои ризӣ, дақиқ ва табиӣ дар муас- сисаҳои таҳсилоти олии касбӣ	Солҳои 2021-2025	0	0	0	Вазорати маориф ва илм, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
30.	Ҷалби олимон ба иҷрои лоиҳаҳои илмӣ ва илмию тех- никӣ дар доираи созишномаву шартномаҳои байналмилалӣ, барномаю лоиҳаҳо оид ба грантҳо, ки аз ҷониби фонду ташкилотҳои байналмилалӣ ва хориҷӣ пешниҳод карда меша- ванд	Солҳои 2021-2025	0	0	0	Вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳси- лоти олии касбӣ
31.	Таъсиси марказҳои илмӣ- таҳқиқотии муштаракӣ муас- сисаҳои академӣ, кафедра ва	Солҳои 2023-2025	435,4	435,4	435,4	Вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, Академияи миллии илмҳои

ОЗМОИШГОҲО									Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
Таҳия ва амалигардонии таҳсилоти муҳандисӣ аз рӯйи барномаи EnqD - доктори илмҳои техники	Солҳои 2023-2025	0							Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва академияҳои соҳавӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
Ҳамагӣ		49003,1	15209,7	7698	26095,4				